

## Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 36, 2015

Nummer 36, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2015:3491](#) 10-09-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:6523](#) 20-08-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:6353](#) 18-08-2015

#### Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2015:6424](#) 02-09-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:6265](#) 02-09-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5534](#) 04-08-2015

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:5532](#) 04-08-2015

#### Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 16-07-2015

Nazarenko/Rusland

*Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI*

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 21-07-2015

Oliari/Italië

*Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI*

## RECHTSPRAAK

***Erfrecht. Eiseres, dochter van erflaatster, is erfgename van haar moeder samen met drie stiefkinderen en een pleegkind. Zij maakt aanspraak op haar legitieme portie. Daartoe dient inkorting plaats te vinden van giften die de erflaatster aan haar pleegkind, gedaagde, heeft gedaan. Eiseres vordert die inkorting van de gedaagde erfgename, het pleegkind. De kantonrechter overweegt dat een executeur is benoemd en dat deze wist dat eiseres aanspraak maakte op de legitieme. Door het geldend maken van de legitieme jegens de gezamenlijke erfgenamen wordt eiseres als legitimaris schuldeiser van de nalatenschap (vgl. artikel 4:7 lid 1 onder g BW). Ter zake haar legitimaire aanspraak had eiseres zich als schuldeiser van de nalatenschap dienen te wenden tot de executeur, nu uit de executele expliciet volgt dat het tot zijn taak behoort om de schulden van de nalatenschap te voldoen die tijdens zijn beheer uit de goederen moeten worden voldaan. Aangezien de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de executeur een privatieve is, is hij ter zake het voldoen van de legitieme aanspraak met uitsluiting van de erfgenamen bevoegd. Eiseres kan daarom niet in haar vorderingen worden ontvangen voor zover deze de inkorting van het erfdeel van gedaagde betreffen. Daartoe dient de executeur te worden aangesproken. Maar de niet-ontvankelijkheid strekt zich niet uit voor zover het gaat om de inkorting door eiseres op de giften van € 22.500 aan gedaagde. Uit de wet volgt (artikel 4:79 sub b jo. 4:89 lid 1 en 4:90 lid 1 BW) dat eiseres ter zake deze giften een rechtstreekse vordering tot inkorting heeft. Volgt veroordeling van gedaagde tot betaling van het bedrag van deze giften aan eiseres.***

Eiseres, erfgename van haar moeder samen met drie stiefkinderen en een pleegkind, stelt dat de executeur wist dat eiseres aanspraak maakte op haar legitieme portie. Daartoe dient inkorting plaats te vinden van giften die de erflaatster aan haar pleegkind, gedaagde, heeft gedaan. Eiseres vordert die inkorting van de gedaagde erfgename, het pleegkind.

De kantonrechter overweegt dat een executeur is benoemd en dat deze wist dat eiseres aanspraak maakte op de legitieme. Door het geldend maken van de legitieme jegens de gezamenlijke erfgenamen, wordt eiseres als legitimaris schuldeiser. Artikel 4:7 lid 1 onder g BW merkt schulden aan de legitimarissen aan als schulden van de nalatenschap. Ter zake haar legitimaire aanspraak op de nalatenschap had eiseres zich als schuldeiser van de nalatenschap dienen te richten tot de executeur, nu uit de executele expliciet volgt dat het tot de taak van de executeur behoort om de schulden van de nalatenschap te voldoen die tijdens zijn beheer uit die goederen moeten worden voldaan. Anders dan eiseres bepleit, is de taak van de executeur dus nog niet geëindigd, aangezien de schuld aan eiseres als legitimaris nog niet is voldaan. Aangezien de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de executeur een privatieve is, is hij ter zake het voldoen van de legitieme aanspraak met uitsluiting van de erfgenamen bevoegd. Eiseres kan aldus niet in haar vorderingen worden ontvangen voor zover het betreft de inkorting van het *erfdeel* van gedaagde. Eiseres zal daarvoor de executeur dienen aan te spreken. Eiseres zal in haar vordering ten belope van het erfdeel (€ 13.541,48 of € 13.241,48) dan ook niet-ontvankelijk worden verklaard.

Deze niet-ontvankelijkheid strekt zich niet uit voor zover het gaat om de inkorting door eiseres op de *giften* van erflaatster van € 22.500 aan gedaagde. Uit artikel 4:79 sub b BW in verbinding met artikel 4:89 lid 1 en 4:90 lid 1 BW volgt dat eiseres als legitimaris ter zake deze gift van erflaatster aan gedaagde een rechtstreekse vordering tot inkorting heeft jegens gedaagde. Aangezien eiseres voor dit deel van haar legitimaire vordering gedaagde in haar hoedanigheid van begiftigde en niet in haar hoedanigheid van erfgenaam aanspreekt en de afwikkeling van de nalatenschap daarop verder niet van invloed is, valt ook niet in te zien dat voor de voldoening van deze vordering eerst de executele dient te worden afgesloten en de verdeling dient te worden voltooid. Deze vordering van eiseres is dan ook toewijsbaar. Gedaagde wordt door de kantonrechter veroordeeld om € 22.500 aan eiseres te betalen.

De kantonrechter heeft het verweer van gedaagde verworpen dat het de wens van erflaatster is geweest om alle erfgenamen gelijk te behandelen en dat zij – indien zij van deze ongelijkheid op de hoogte zou zijn geweest – door toepassing van artikel 4:91 lid 3 BW dit ongedaan zou hebben gemaakt. Gedaagde heeft geen concrete feiten en omstandigheden gesteld waaruit blijkt dat erflaatster deze gevolgen niet zou hebben gewild. Bovendien kunnen op grond van artikel 4:46 lid 2 BW eventuele daden of verklaringen eerst een rol spelen indien het testament zonder die daden of verklaringen geen duidelijke zin heeft. Uit de stellingen van gedaagde

blijkt overigens ook niet dat aan dit criterium wordt voldaan. Gedaagde heeft evenmin feiten of omstandigheden gesteld die de kantonrechter tot het oordeel brengen dat het, alle omstandigheden in aanmerking genomen, onredelijk is dat zij de waarde van het ingekorte gedeelte van de gift aan eiseres vergoedt (artikel 4:90 lid 1 BW).

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 02-09-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2015:6265

**Zaaknummer:** 3560245 UC EXPL 14-17578 KC/

**Rechters:** C. Karman

**Wetsartikelen:** 4:7 BW, 4:8 BW, 4:79 BW, 4:87 BW, 4:90 BW, 4:91 BW en 4:145 BW

## RECHTSPRAAK

### Oliari/Italië

***Partners van gelijk geslacht. Geen mogelijkheid tot huwelijkssluiting of registratie van partnerschap. EHRM overweegt dat samenlevingsovereenkomst niet voldoende is om rechten van de partners te beschermen. Artikel 8 EVRM is geschonden door ontbreken van wettelijke partnerregeling.***

Partners van gelijk geslacht hebben volgens het Italiaans recht geen mogelijkheid om hun relatie in een wettelijke juridische vorm vast te leggen. Het Italiaanse constitutionele hof overwoog dat het niet noodzakelijk was om partners van gelijk geslacht de mogelijkheid van huwelijkssluiting toe te kennen en dat de wetgever een brede discretionaire bevoegdheid had om de gelijkheid van deze partners met echtgenoten – met betrekking tot specifieke rechten en gelet op de individuele omstandigheden van iedere partnerstel – te bewerkstelligen.

In Straatsburg voerden klagers aan dat in de meeste lidstaten er een vorm van geregistreerde partnerschap bestond, meest recentelijk ingevoerd in Gibraltar en Malta en dat de Italiaanse wetgever inmiddels op grond van het EVRM verplicht is tot een dergelijke regeling over te gaan. Een ‘*Third party intervention*’ werd gemaakt namens verschillende organisaties voor de rechten van homoseksuelen en lesbiënnes. Namens deze organisaties werd aangevoerd dat er inmiddels een consensus in de lidstaten bestond over de aanwezigheid van een verplichting om een wettelijke regeling te treffen voor de partnerrelatie van de partners van gelijk geslacht, zo niet openstelling van het huwelijk dan wel in ieder geval een geregistreerd partnerschap of soortgelijke regeling. In *Schalk & Kopf/Oostenrijk* (EHRM 24 juni 2010, 30141/04) had het EHRM geoordeeld dat het de Oostenrijkse regering niet kon worden verweten dat de Oostenrijkse Wet geregistreerde partnerschap niet eerder dan 2010 in werking was getreden. In die zaak hadden de klagers echter wel in 2010 hun partnerschap kunnen registreren. In de onderhavige situatie hadden de klagers die mogelijkheid niet. Hun relatie had de status van een feitelijke relatie en zij hadden de mogelijkheid om een privaatrechtelijke overeenkomst te sluiten. Een samenwoningsovereenkomst kan door alle samenwoners worden gesloten en is niet specifiek voor levenspartners. Bovendien bestaat de mogelijkheid niet voor levenspartners met een latrelatie. Het EHRM overweegt derhalve dat de aanwezigheid van het

sluiten van een contractuele regeling niet afdoet aan de noodzaak voor een wettelijke partnerregeling. Het EHRM is ook onder de indruk van het argument dat partners van gelijk geslacht in Italië genoodzaakt zijn om voor het geldend maken van ieder recht of iedere verplichting zich tot de rechter te wenden. Gelet op de welbekende traagheid van de Italiaanse gerechten is dit bepaald niet effectief te noemen. Kortom, de Italiaanse regeling schiet tekort wat de inhoud betreft (omdat basale rechten en plichten, zoals alimentatie niet worden geregeld) terwijl de regeling voor zover aanwezig stabiel is noch betrouwbaar (omdat het zeer casuïstisch is). Het EHRM verwierpt het door de Italiaanse regering aangevoerd argument dat er sprake zou zijn van 'complexe en ethische overwegingen' en stelt dat dergelijke overwegingen geen reden vormen voor het niet erkennen van de 'basisplichten' van levenspartners. Het EHRM merkt op dat de Italiaanse regering reeds drie decennia in de weer is geweest om een Wet geregistreerd partnerschap tot stand te brengen en te vergeefs, terwijl de noodzakelijkheid van een wettelijke regeling herhaaldelijk door het constitutionele hof en andere rechterlijke instanties is aangegeven. Artikel 8 EVRM is derhalve geschonden. Artikel 12 EVRM bevat daarentegen geen verplichting om het huwelijk voor partners van gelijk geslacht open te stellen (zie ook *Schalk & Kopf* en *Hämäläinen*, verwijzingen hierboven). Rechters Mahoney, Tsotsoria en Vehabović gaven een instemmende mening met een iets meer beperkte strekking dat die van de meerderheid.

---

**Instantie:** Europees Hof voor de Rechten van de Mens

**Datum uitspraak:** 21-07-2015

**Zaaknummer:** 18766/11 en 36030/11

## RECHTSPRAAK

### Nazarenko/Rusland

***Klager onbevoegd om omgangsregeling te verzoeken. Russische BW kent een gesloten lijst van mensen die bevoegd zijn om omgang te verzoeken. Klager is juridische vader die in gezinsverband leefde met dochter. Na echtscheiding blijkt uit DNA-onderzoek dat hij de biologische vader niet kan zijn. Ontbrekende mogelijkheid om omgangsverzoek in te dienen schendt artikel 8 EVRM.***

Vanaf de geboorte van zijn dochter dacht klager dat hij de biologische vader was van haar maar na echtscheiding – en in het kader van een gevecht over het kind waaronder beweringen van seksueel misbruik – werd vastgesteld dat hij dat de biologische vader niet was. Daarna werd klager volledig uitgesloten van contact met zijn dochter. Het EHRM oordeelde dat klager en zijn dochter familie- en gezinsleven met elkaar hadden in de zin van artikel 8 EVRM. Daarbij overwoog het EHRM dat de dochter tijdens een huwelijk geboren werd en als klagers dochter in de burgerlijke stand werd opgenomen. Zij woonden vijf jaar in gezinsverband en hadden – naar het oordeel van deskundige psychologen – een hechte band. Nadat bekend werd dat klager de biologische vader niet kon zijn werd zijn juridische vaderschap vernietigd en zijn naam van de geboorteakte van de dochter uitgewist. Daarmee verloor hij alle ouderlijke rechten met inbegrip van het recht op een contactregeling. Het EHRM gaat vooral in op de beperkte lijst van personen die recht hebben om een contactregeling te verzoeken. Volgens het Burgerlijk Wetboek is een dergelijk verzoek voorbehouden aan ouders, grootouders, broers en zusters en enkele andere verwanten. Hierdoor werd klager zelfs de mogelijkheid om een verzoek in te dienen ontnomen. Het EHRM oordeelt dat deze onmogelijkheid in strijd is met artikel 8 EVRM en overweegt dat een persoon die voor enkele jaren een kind heeft opgevoed niet uitgesloten mag worden van het leven van het kind, ook niet na de vaststelling dat de persoon geen biologische ouder kan zijn, tenzij er aanwijzingen zijn dat contact het belang van het kind niet dient. Dergelijke aanwijzingen ontbraken, terwijl in tegenstelling daartoe het psychologische advies luidde dat de band tussen dochter en vader sterk was.

**Instantie:** Europees Hof voor de Rechten van de Mens

**Datum uitspraak:** 16-07-2015

**Zaaknummer:** 39438/13

## RECHTSPRAAK

***Te laat in hoger beroep? Voorbijgaan aan niet-ontvankelijkheid, omdat partijen dat wensen? De man is op 18 december 2014 in hoger beroep gekomen van de beschikking van 28 april 2014, waarbij hij ‘bij verstek’ is veroordeeld om € 603 kinderalimentatie te betalen. De man stelt pas op 2 oktober 2014 een kopie van de beschikking te hebben ontvangen, nadat deze aan hem betekend werd. De vrouw stelt de beschikking te hebben toegezonden aan het adres waarop de man stond ingeschreven. De man stond van februari tot en met mei op het bewuste adres ingeschreven, maar ontkent er daadwerkelijk gewoond te hebben. Het hof overweegt dat de griffie in eerste aanleg zowel het verzoekschrift als de uitspraak op de bij de wet voorgeschreven wijze heeft gezonden naar het desbetreffende GBA-adres. Het hof is van oordeel dat het GBA-adres leidend is en dat het de verantwoordelijkheid van de man is om ervoor zorg te dragen dat de post op zijn GBA-adres hem tijdig bereikt of om tijdig het GBA-adres te wijzigen. De gevolgen hiervan zijn voor zijn rekening. Ingevolge artikel 806 Rv had de man binnen drie maanden na de dag van de uitspraak zijn beroepschrift moeten indienen. Geen bijzondere omstandigheden die tot een ander oordeel leiden. Het hof gaat voorbij aan de wens van partijen om de ontvankelijkheidskwestie te passeren, aangezien dit een zaak van openbare orde betreft.***

Uit de inmiddels beëindigde affectieve relatie van partijen is de minderjarige dochter van partijen geboren. Bij beschikking van 28 april 2014 werd de man bij verstek veroordeeld tot het voldoen van € 603 ter zake van kinderalimentatie. De man komt van deze beschikking in hoger beroep op 18 december 2014. De man stelt dat de bestreden beschikking op 2 oktober 2014 aan hem is betekend ten kantore van zijn advocaat. Derhalve kon de man niet eerder in

hoger beroep komen van deze beschikking. Hoewel de vrouw de ontvankelijkheid van de man niet ter discussie wenst te stellen, voert zij wel aan dat zij de bestreden beschikking reeds op 1 mei 2014 aan de man heeft laten betekenen op het GBA-adres van de man. De man stelt in dat kader dat hij in die bewuste periode feitelijk niet op zijn GBA-adres verbleef en derhalve geen kennis heeft kunnen nemen van de aan hem betekende beschikking.

Het hof overweegt als volgt. De man is in eerste aanleg niet verschenen. Artikel 806 lid 1 onder a Rv schrijft in dat geval – kort samengevat – voor dat binnen drie maanden na de dag van de uitspraak hoger beroep kan worden ingesteld. De griffier van de rechtbank verzendt na de uitspraak onverwijld een afschrift van de beschikking aan de verzoeker en de al dan niet verschenen belanghebbenden (artikel 805 lid 1 Rv). Gebleken is dat de rechtbank tevens een afschrift van de bestreden beschikking heeft verzonden naar het GBA-adres van de man. De man erkent bovendien dat het bij de rechtbank bekende GBA-adres juist was. Het hof oordeelt in dat kader dat het GBA-adres van de man leidend is. De man dient er zelf voor zorg te dragen dat poststukken die verzonden zijn naar zijn GBA-adres, hem tijdig bereiken, dan wel dat zijn GBA-adres overeenstemt met zijn feitelijke adres. Doet hij dat niet, dan zijn de gevolgen daarvan voor rekening en risico van de man.

Het hof oordeelt derhalve dat het beroepschrift van de man als niet-tijdig ingediend moet worden beschouwd. De man is niet-ontvankelijk in het door hem ingestelde hoger beroep. De man heeft naar het oordeel van het hof ook geen bijzondere omstandigheden gesteld die tot een ander oordeel kunnen leiden. Het hof gaat voorbij aan de wens van partijen om de ontvankelijkheidskwestie te passeren, omdat de termijn waarbinnen het hoger beroep dient te worden ingesteld van openbare orde is (ECLI:NL:HR:2014:413).

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 10-09-2015

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2015:3491

**Zaaknummer:** F 200.161.671\_01

**Wetsartikelen:** 806 Rv

## RECHTSPRAAK

***Is verhaal bijstand op de onderhoudsplichtige ouder van kosten van bijstand ten behoeve van een minderjarige nog wel mogelijk? Volgens de rechtbank sinds de inwerkingtreding van de Participatiewet niet meer. De hoogte van de uitkering die aan alleenstaanden wordt verstrekt is immers niet langer afhankelijk van de vraag of minderjarige kinderen deel uitmaken van het gezin. Naar het oordeel van de rechtbank kan het bestaan van een verhaalsrecht van de gemeente jegens een onderhoudsplichtige ouder slechts worden aangenomen indien de gemeente kosten van bijstand (mede) ten behoeve van de minderjarige maakt. Met ingang van 1 januari 2015 is dat niet meer het geval. De Participatiewet kent immers slechts de norm voor de alleenstaande en de norm voor een echtpaar. Of tot het gezin minderjarigen behoren, is voor de hoogte van de uitkering niet relevant. Hierdoor is er naar het oordeel van de rechtbank een zodanige systeemwijziging als gevolg van de wetswijzigingen van 1 januari 2015 dat niet langer gesproken kan worden van een situatie waarin de gemeente kosten voor bijstand mede ten behoeve van de minderjarige maakt. De gemeente kan sinds 1 januari 2015 geen bijstand meer verhalen voor de kosten van de minderjarige. Hieraan doet niet af dat uit de wetsgeschiedenis van de Participatiewet anders blijkt. Daarin is gesteld dat bijstand als gezinsbijstand verstrekt blijft worden.***

De man is onderhoudsplichtig ten aanzien van het door hem erkende minderjarige kind. De moeder van de minderjarige ontvangt sinds oktober 2014 een bijstandsuitkering. De gemeente verzoekt de man te veroordelen tot het voldoen van een verhaalsbedrag van € 25 per maand, zolang de moeder van de minderjarige een bijstandsuitkering ontvangt.

De rechtbank onderzoekt of de gemeente bevoegd is tot vaststelling van een verhaalsbedrag, zoals bedoeld in § 6.5 van de Participatiewet. In dat kader overweegt de rechtbank als volgt. Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. In deze Participatiewet is de norm 'eenoudergezin' komen te vervallen. De norm die aan een alleenstaande wordt verstrekt is derhalve niet langer afhankelijk van de vraag of minderjarige kinderen deel uitmaken van het gezin van de bijstandsgerechtigde. Artikel 62 Participatiewet voorziet weliswaar in de mogelijkheid tot verhaal van bijstand op degene die onderhoudsplichtig is jegens een minderjarig kind dat in het gezin van de bijstandsgerechtigde opgroeit. Echter, naar het oordeel van de rechtbank bestaat een dergelijk verhaalsrecht slechts indien de gemeente kosten van bijstand maakt (mede) ten behoeve van de minderjarige. Dat is volgens de rechtbank sinds 1 januari 2015 niet langer het geval. De gemeente is sinds 1 januari 2015 niet langer bevoegd is tot verhaal van bijstand jegens een onderhoudsplichtige ouder voor de kosten van de minderjarige, aldus de rechtbank.

De gemeente betoogt tevergeefs dat uit de parlementaire geschiedenis van de Participatiewet uitdrukkelijk blijkt dat bijstand ook na de wetswijziging mede wordt verstrekt ten behoeve van tot het gezin van de bijstandsgerechtigde behorende kinderen. De parlementaire geschiedenis vermeldt tevens dat de wetswijziging geen wijzigingen met zich brengt in de manier waarop kinderalimentatie in de bijstandsverlening wordt betrokken.

De rechtbank oordeelt in dat kader dat de categorie alleenstaande ouder inderdaad niet geheel uit de Participatiewet is verdwenen. Voor de onderhavige situatie is dat gegeven echter niet relevant. Het betoog van de gemeente doet niet af aan het gegeven dat de gemeente geen kosten maakt ten behoeve van de tot het gezin van de bijstandsgerechtigde ouder behorende minderjarige. De rechtbank wijst het verzoek van de gemeente tot verhaal van bijstand derhalve af.

*Kanttekening: Ik neem aan dat het college van burgemeester en wethouders van deze uitspraak in hoger beroep gaat. Dat er nog slechts twee categorieën van bijstandsgerechtigden zijn, neemt niet weg dat bijstand gezinsbijstand is. Om in weerwil van de in dit opzicht duidelijke wetsgeschiedenis de bijstand sinds 1 januari 2015 niet langer als gezinsbijstand te beschouwen en het verhaal voor de gemaakte kosten voor minderjarigen daarvan uit te sluiten, lijkt me geen voor de hand liggende stelling. SW*

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 02-09-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2015:6424

**Zaaknummer:** C/10/476228 / FA RK 15-3821

**Wetsartikelen:** 62 Participatiewet

## RECHTSPRAAK

***Verzoek gesloten plaatsing die doorloopt na het 18e jaar. De jongmeerderjarige op wie de gesloten plaatsing betrekking heeft, verzoekt de beschikking te vernietigen voor zover het betreft de periode na het 18e jaar. Het hof wijst het verzoek toe. Verzoekster was op 1 juni 2015 naar huis gegaan uit een gesloten plaatsing. Zij is met een spoedmachtiging opnieuw geplaatst in een gesloten plaatsing op 22 juni. Aansluitend is een machtiging gevraagd en verleend voor een plaatsing van zeven maanden. Er is geen nieuw hulpverleningsplan. Verzoekster is op 29 juli 2015 18 jaar geworden. Het hof overweegt dat buiten twijfel is dat er om verzoekster zeer ernstige zorgen bestaan in verband met haar gedrag, drugsgebruik, suïcidale uitingen, afhankelijkheid van vrienden, bereidheid tot medewerking en wegloupedrag. Er is naar het oordeel van het hof dan ook sprake van een situatie waarin verzoekster dringend en naar alle waarschijnlijkheid voor langere tijd professionele hulp behoeft. Het hof oordeelt dat aan de eisen van artikel 6.1.2 lid 4 Jeugdwet niet is voldaan om de plaatsing na het 18e jaar te laten voortduren. Niet voldaan is aan de voorwaarden dat de behandeling is aangevangen voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar en dat er concreet uitzicht is op afronding van de behandeling binnen korte en afzienbare tijd ha het bereiken van de 18-jarige leeftijd.***

Op 1 juni 2015 is de jongmeerderjarige (tegen het advies van de hulpverlening in) terug naar huis gegaan. Op 19 juni 2015 heeft het college van burgemeester en wethouders wederom een spoedmachtiging voor opname en verblijf van de jongmeerderjarige in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp verzocht voor de duur van vier weken, welk verzoek bij beschikking van 19 juni 2015 is toegewezen. Op 22 juni 2015 heeft het college verzocht aansluitend een machtiging

te verlenen voor de duur van zeven maanden met toestemming van de ouder(s) met gezag, welk verzoek bij de bestreden beschikking is toegewezen. De kinderrechter heeft bij die beschikking een machtiging gesloten jeugdhulp verleend met ingang van 17 juli 2015 tot uiterlijk 29 januari 2016. De jongmeerderjarige is op 29 juli 2015 18 jaar geworden. De jongmeerderjarige heeft tegen voornoemde beslissing hoger beroep ingesteld. De gecertificeerde instelling (gi) en het college hebben verweer gevoerd.

Het hof overweegt dat een machtiging gesloten jeugdhulp voor een jeugdige die 18 jaar is, slechts kan worden verleend indien: a) sprake is van een behandeling die reeds aangevangen is voordat de leeftijd van 18 jaar is bereikt; b) voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar een hulpverleningsplan is vastgesteld; c) toegewerkt wordt naar een andere vorm van jeugdhulp dan gesloten jeugdhulp en dit ook blijkt uit het hulpverleningsplan, en d) de gesloten jeugdhulp niet langer duurt dan zes maanden na het bereiken van de leeftijd van 18 jaar.

Het hof overweegt dat buiten iedere twijfel is dat er om de jongmeerderjarige zeer ernstige zorgen bestaan in verband met haar gedrag, drugsgebruik, suïcidale uitingen, afhankelijkheid van vriend(en), bereidheid tot medewerking en wegloupgedrag. Er is naar het oordeel van het hof dan ook sprake van een situatie waarin de jongmeerderjarige dringend en naar alle waarschijnlijkheid voor langere tijd intensieve professionele hulp behoeft. De behandelvoorziening waarvoor zij is aangemeld, lijkt geschikt voor de complexe problematiek waar zij mee kampt, maar die behandeling is niet voor haar achttiende verjaardag aangevangen. Het hof is van oordeel dat niet voldaan is aan de voorwaarden dat de behandeling is aangevangen vóór het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd én er concreet uitzicht is op afronding van de behandeling binnen korte en afzienbare tijd na het bereiken van de 18-jarige leeftijd, zodat niet is voldaan aan de eisen die artikel 6.1.2 lid 4 Jeugdwet stelt. Het hof vernietigt daarom de beschikking.

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 20-08-2015

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2015:6523

**Zaaknummer:** 200.173.256/01

## RECHTSPRAAK

***Gezag. De ouders hadden tijdens de relatie gezamenlijk gezag over de kinderen. Na beëindiging van de relatie bleven de twee kinderen bij de moeder wonen. Vervolgens is het eenhoofdig gezag in 2011 aan de moeder toegekend. In 2013 is de oudste van de twee kinderen bij de vader gaan wonen. De vader heeft in eerste aanleg verzocht het gezag over de oudste van de twee minderjarigen aan hem toe te wijzen. De rechtbank heeft het gezag over deze minderjarige aan de beide ouders toegewezen. Het hof bekrachtigt deze beschikking. Het hof overweegt dat het ontbreken van een goede communicatie tussen de ouders niet zonder meer meebrengt dat in het belang van het kind het ouderlijk gezag slechts aan een van de ouders moet worden toegekend. Weliswaar is de communicatie tussen de ouders al jarenlang ernstig verstoord, maar niet is gebleken dat de oudste klem of verloren zit tussen de ouders. Daarbij neemt het hof in aanmerking dat de minderjarige zelf te kennen heeft gegeven dat hij niet merkt dat het gezag over hem gezamenlijk wordt uitgeoefend. Voorts zijn er ook geen aanwijzingen dat de minderjarige op termijn klem of verloren zal raken tussen de ouders. Bekrachtiging.***

De vader is in hoger beroep gekomen van de beschikking van 20 april 2011 waarin is bepaald dat het gezag over de twee kinderen van partijen voortaan alleen aan de moeder toekomt. De vader verzoekt het hof die beschikking, voor zover deze ziet op de beslissing omtrent het gezag, te vernietigen en te bepalen dat de vader met het eenhoofdig gezag belast wordt over de oudste van de twee minderjarigen die in 2013 bij hem is gaan wonen. De moeder voert verweer.

Bij voornoemde beschikking is bepaald dat het gezag over de twee minderjarigen voortaan alleen aan de moeder toekomt. Een verzoek om die beslissing aldus te wijzigen dat het gezag

wordt opgedragen aan de andere ouder of aan beide ouders gezamenlijk kan slechts worden toegewezen indien voldaan is aan (een van) de vereisten van artikel 1:253o BW, derhalve indien na de beslissing de omstandigheden zijn gewijzigd, of dat bij het nemen van de beslissing van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan. De rechter dient voorts te beoordelen of er sprake is van zodanig ernstige (communicatie)problemen tussen de ouders dat er een onaanvaardbaar risico is dat de minderjarige klem of verloren raakt tussen de ouders wanneer zij het ouderlijk gezag gezamenlijk (gaan) uitoefenen, zonder dat te verwachten is dat in die problemen binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zal komen of het anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is dat het eenhoofdig gezag wordt gecontinueerd.

Het hof is van oordeel dat het feit dat de oudste van de twee minderjarigen vanaf oktober 2013 bij de vader woont een wijziging van omstandigheden in de zin van artikel 1:253o BW oplevert. De beslissing van de rechter om de moeder alleen met het gezag over de beide minderjarigen te belasten is derhalve voor wijziging vatbaar.

Het hof acht het, evenals de rechtbank, ook in het belang van de oudste van de twee minderjarigen dat het gezag over hem wordt gewijzigd, nu hij al bijna twee jaar bij de vader woont. Het is immers in het belang van de minderjarige dat degene bij wie hij woont (mede) zeggenschap over hem heeft. De Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) heeft in eerste instantie geadviseerd om de vader alleen met het gezag over de minderjarige te belasten, omdat de ouders niet in staat zijn om met elkaar te communiceren en er nauwelijks sprake is van constructieve samenwerking en overleg. Het ontbreken van een goede communicatie tussen de ouders brengt evenwel niet zonder meer mee dat in het belang van het kind het ouderlijk gezag slechts aan een van de ouders moet worden toegekend. Weliswaar is gebleken dat de communicatie tussen de ouders al jarenlang ernstig is verstoord, maar niet is gebleken dat de minderjarige klem of verloren zit tussen de ouders. Het hof neemt hierbij in aanmerking dat de minderjarige in het kinderverhoor heeft aangegeven dat hij niet merkt dat de vader en de moeder (sinds de beslissing in eerste aanleg) samen het gezag over hem uitoefenen. Evenmin zijn er concrete aanwijzingen dat er sprake is van een onaanvaardbaar risico dat de minderjarige, als gevolg van de communicatieproblemen tussen partijen, op termijn wel klem of verloren zal raken tussen de ouders. Het hof acht in dit kader van belang dat de moeder heeft aangegeven dat, in het geval partijen het niet eens zijn over een te nemen beslissing ten aanzien van de minderjarige, zij bereid is om een stap terug te doen, zoals zij dat in een eerdere situatie waarin partijen het niet eens waren ook heeft gedaan. De Raad heeft ter zitting zijn in eerste instantie gegeven advies ingetrokken en zich nu van een advies onthouden. Het hof is op grond van het voorgaande van oordeel dat er geen gronden aanwezig zijn om de vader alleen met het gezag over de minderjarige te belasten. Het hof acht het,

evenals de rechtbank, het meest in het belang van de minderjarige dat aan partijen gezamenlijk het gezag toekomt, overeenkomstig het uitgangspunt van de wetgever.

*Kanttekening: Heeft het hof in dit geval wel het juiste criterium toegepast voor toedeling van gezamenlijk gezag? In 2008 (HR 11 april 2008, NJ 2008/322, ECLI:NL:HR:2008:BC2731) oordeelde de Hoge Raad dat in gevallen als hier aan de orde alleen als de communicatie tussen de ouders zich zodanig heeft ontwikkeld dat zij in staat zijn om afspraken te maken over de situaties die zich rond het kind kunnen voordoen, er reden is om wegens gewijzigde omstandigheden beide ouders met het gezag te belasten. SW*

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 18-08-2015

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2015:6353

**Zaaknummer:** 200.166.185/01

## RECHTSPRAAK

***Erfrecht. Ouders vragen als wettelijk vertegenwoordigers machtiging om de nalatenschap van de vader van de moeder die aan de minderjarige toekomt, te verwerpen. De moeder heeft al 27 jaar geen contact met haar vader gehad. De minderjarige kende zijn grootvader niet en weet ook niet dat hij een grootvader had. De grootvader is overleden zonder achterlating van een testament. De moeder heeft als erfgename de nalatenschap verworpen. Thans is de minderjarige aangewezen als toekomstig erfgenaam. De kantonrechter wijst het verzoek om te mogen verwerpen af en vindt dat de nalatenschap beneficiair aanvaard moet worden, zoals altijd in geval van minderjarigen. De kantonrechter overweegt daartoe dat de nalatenschap positief lijkt te zijn, maar niet boven het voor successierecht vrijgestelde bedrag uitkomt. Ook al is de omvang van de nalatenschap nog onduidelijk en zal een vakantiewoning in Duitsland te gelde gemaakt moeten worden, dan nog is het met hulp van deskundigen mogelijk om te voldoen aan de verplichtingen die uit beneficiaire aanvaarding voortvloeien. Het is daarom niet in het belang van de minderjarige de nalatenschap te verwerpen.***

De ouders vragen als wettelijk vertegenwoordigers machtiging om de nalatenschap van de vader van de moeder die aan de minderjarige toekomt, te verwerpen. De moeder heeft al 27 jaar geen contact met haar vader gehad. De minderjarige kende zijn grootvader niet en weet ook niet dat hij een grootvader had. De grootvader is overleden zonder achterlating van een testament. De moeder heeft als erfgename de nalatenschap verworpen. Thans is de minderjarige aangewezen als toekomstig erfgenaam.

Artikel 4:193 lid 1 BW bepaalt dat een wettelijke vertegenwoordiger van een erfgenaam voor deze niet zuiver kan aanvaarden en voor verwerping machtiging van de kantonrechter

behoeft. De kantonrechter overweegt dat onderzocht moet worden of verwerping van de nalatenschap in het belang van de minderjarige is. In casu bestaat nog onduidelijkheid over de omvang van de nalatenschap, maar op basis van de nu bekende gegevens is sprake van een positieve nalatenschap. Uit het verzoekschrift blijkt dat de ouders de verplichtingen die zullen ontstaan als gevolg van een beneficiaire aanvaarding willen vermijden, waarmee samenhangend de verplichting tot het ontruimen en verkopen van de woning in Duitsland, mede gelet op de emotionele belasting en de afstand tussen hun woonplaats en de vakantiewoning in Duitsland. De kantonrechter overweegt dat op basis van de nu bekende gegevens de nalatenschap een positieve waarde heeft van € 20.000. Dat maakt het voor de ouders mogelijk om hulp en deskundigen in te schakelen om te voldoen aan de verplichtingen die zullen ontstaan als gevolg van beneficiaire aanvaarding.

Verder is gebleken dat machtiging tot verwerping wordt gevraagd, omdat de omvang van de nalatenschap onduidelijk is en omdat het onmogelijk is om meer informatie over de omvang van de nalatenschap te vergaren. De kantonrechter overweegt dat als eenmaal vaststaat welke keuze de ouders (voor zichzelf en voor de minderjarige) ten aanzien van de nalatenschap uitbrengen, door een notaris een verklaring van erfrecht kan worden opgemaakt en daarmee informatie opgevraagd kan worden bij derden, desnoods met tussenkomst van een deskundige, bijvoorbeeld een notaris. Gelet op het feit dat de nalatenschap ruimschoots positief lijkt te zijn en de bezwaren van de ouders tegen de gevolgen van beneficiaire aanvaarding ondervangen kunnen worden door inschakeling van deskundigen, is de kantonrechter van oordeel dat het niet in het belang is van de minderjarige dat de nalatenschap van erflater namens de minderjarige wordt verworpen. De kantonrechter weigert daarom de gevraagde machtiging.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 04-08-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2015:5534

**Zaaknummer:** 4235452

**Rechters:** A.A.T. van Rens

**Wetsartikelen:** 4:193 BW

## RECHTSPRAAK

***Erfrecht. De vader heeft in zijn testament A benoemd tot bewindvoerder over alle door de erflater aan de minderjarigen nagelaten goederen tot het moment dat zij 30 jaar zijn geworden. De moeder verzoekt als wettelijk vertegenwoordigster van beide minderjarigen A te ontslaan als bewindvoerder en C, een broer van de moeder, te benoemen als bewindvoerder. Hij is daartoe bereid. De kantonrechter wijst het verzoek toe. De kantonrechter overweegt dat onder gewichtige redenen voor ontslag ook een ernstige mate van gegrond wantrouwen van de rechthebbende jegens de bewindvoerder kan vallen. In dit geval is dat wantrouwen gegrond, omdat A geen periodieke rekening en verantwoording heeft afgelegd aan verzoekster. Onbekend is of A een boedelbeschrijving heeft gemaakt en voorts is het wantrouwen gegrond op de privéopnames door A ten laste van de bankrekeningen van de kinderen. A wordt ontslagen, C wordt benoemd en voorts wordt A veroordeeld in de proceskosten.***

De vader heeft in zijn testament A benoemd tot bewindvoerder over alle door de erflater aan de minderjarigen nagelaten goederen tot het moment dat zij 30 jaar zijn geworden. De moeder verzoekt als wettelijk vertegenwoordigster van beide minderjarigen A te ontslaan als testamentair bewindvoerder en benoeming van C, de broer van de moeder en oom van de minderjarigen, tot opvolgend testamentair bewindvoerder. Verder verzoekt de moeder A te veroordelen in de kosten van deze procedure en A te verplichten alsnog rekening en verantwoording af te leggen over de gehele periode dat hij testamentair bewindvoerder is geweest. A heeft geen verweer gevoerd.

Als gewichtige redenen heeft de moeder aangedragen dat 1) A haar niet heeft geïnformeerd of op de hoogte heeft gehouden van de stand van zaken van de (afwikkeling van de) nalatenschap, ondanks diverse verzoeken daartoe van haar, 2) A geen jaarlijkse rekening en verantwoording heeft afgelegd, waartoe A wel verplicht is op grond van hoofdstuk 6.9 van het

testament, ondanks diverse verzoeken daartoe van verzoekster, 3) A opnames heeft gedaan van het onder bewind gestelde vermogen, die hij voor zichzelf heeft besteed. Volgens de moeder heeft A verschillende transacties ten laste van de bankrekening ten name van de minderjarigen verricht.

De kantonrechter overweegt dat met gewichtige redenen die tot ontslag kunnen leiden bijvoorbeeld wordt bedoeld misbruik van bevoegdheid, verwaarlozing van zijn verplichtingen of de omstandigheid dat de testamentair bewindvoerder niet in staat is tot een behoorlijke uitoefening van zijn taak. Ook een ernstige mate van wantrouwen van de rechthebbende jegens de testamentair bewindvoerder kan een gewichtige reden zijn voor ontslag indien dit wantrouwen gegrond is. Bij de verwaarlozing van verplichtingen door een bewindvoerder is mede te denken aan het niet voldoen aan de verplichting tot het opstellen van een boedelbeschrijving en de verplichting tot het afleggen van periodieke rekening en verantwoording. A heeft geen periodieke rekening en verantwoording afgelegd aan de moeder. Verder is onbekend of A een beschrijving van de onder bewind vallende goederen heeft opgemaakt. De kantonrechter is van oordeel dat het wantrouwen van verzoekster gegrond is, gelet op de privéopnames door A ten laste van de bankrekeningen van de minderjarigen. Dit alles maakt dat voor het ontslag van A gewichtige redenen aanwezig zijn. Daarom zal de kantonrechter het verzoek tot ontslag van A als testamentair bewindvoerder toewijzen. De kantonrechter benoemt op grond van artikel 4:157 lid 1 BW C tot bewindvoerder, nu uit de overgelegde bereidverklaring blijkt dat tegen C geen bezwaren bestaan in de zin van artikel 4:157 lid 2 BW. Op grond van artikel 4:165 lid 1 BW dient A de goederen die hij wegens het bewind beheert, af te dragen aan C. Verder dient A op grond van artikel 4:161 lid 1 BW, waarvan in het testament niet is afgeweken, bij het einde van zijn bewind aan de (wettelijk vertegenwoordiger van) rechthebbenden, dus aan de moeder, rekening en verantwoording af te leggen, alsmede aan degene die hem in het beheer van de goederen opvolgt, dus aan C. A wordt als de in ongelijk gestelde partij in de kosten van de procedure veroordeeld.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 04-08-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2015:5532

**Zaaknummer:** 4133113

**Rechters:** A.A.T. van Rens

**Wetsartikelen:** 4:161 BW, 4:164 BW en 4:165 BW